

[SPIS TREŚCI

Od autora	5
Rozdział pierwszy. Badania archeologiczne Opola	7
1. Odkrycia w latach 1930—1931	7
2. Początek badań naukowych	15
3. Jak narastały warstwy	24
4. O metodzie badania nawarstwień kulturowych	30
5. Słów kilka o zespole	35
Rozdział drugi. Przed Opolem na Ostrówku	38
1. Jesteśmy tu od tysiącleci	38
2. O powstawaniu miast wczesnośredniowiecznych	41
3. Przyczyny powstania miasta na Ostrówku	45
4. Rozwarstwienie ludności	47
5. Kto osiadał na Ostrówku	52
Rozdział trzeci. O niektórych faktach z dziejów Opol- szczyzny	57
1. Ważniejsze daty	57
2. Przełomowy okres w dziejach Ostrówka	63
3. O pewnej tendencyjnej tezie	67
Rozdział czwarty. Miasto	69
1. Kiedy powstało miasto na Ostrówku	69
2. Gród — miasto jednocłonowe i jego przedmieścia	72
3. W obrębie wałów	80
4. Budynki	84
5. Podwórza i ulice	101
6. Rozwój budownictwa	107
Rozdział piąty. Rękodzieła	109
1. Gdzie znajdowały się pracownie rzemieślników	109
2. O jakich przemysłach domowych i rzemiosłach świadczą źródła	111
3. Garncarstwo	114
4. Obróbka metali kolorowych	126
5. Obróbka skóry	127
6. Obróbka kamienia, rogu, kości i pierza	141

Rozdział szósty. Metalurgia żelazna	146
1. Hutnictwo	146
2. Przeróbka stali miękkiej i twardej	150
3. Różnorodne specjalizacje	160
Rozdział siódmy. Obróbka drewna, kory i łyka	165
1. Gatunki drewna	165
2. Narzędzia	169
3. Ciesielstwo	173
4. Bednarstwo i tokarstwo	174
5. Wyrób wozów i sań	180
6. Stolarstwo	182
7. Plecionkarstwo, powroźnictwo oraz obróbka kory	183
Rozdział ósmy. Przędzalnictwo i tkactwo	189
1. Wełna i włókno roślinne	189
2. Wyrób przędzy	192
3. Tkactwo	197
4. Pasiaki i kobierce	206
Rozdział dziewiąty. Pożywienie	217
1. Produkty rolne	217
2. Ogrodnictwo, sadownictwo, zbieractwo	222
3. Pożywienie mięsne	226
4. Uzupełnienia jadłospisu	235
Rozdział dziesiąty. Handel, transport i komunikacja	238
1. Sposób i środki wymiany handlowej	238
2. Przedmiot wymiany miejscowej i dalekosiężnej	246
3. Środki transportu i komunikacji	257
Rozdział jedenasty. Higiena, odzież, sprzęty	261
1. Czystość miasta	261
2. Stroje	265
3. Wnętrze domu	274
Rozdział dwunasty. Kultura, wiedza, wierzenia	280
1. O źródłach	280
2. Geneza kultury miasta	282
3. Wiedza handlarzy i rzemieślników	284
4. Ślady wierzeń irracjonalnych	288
5. „Katalog magii” Rudolfa z Rud Raciborskich	301
Rozdział trzynasty. Sztuka i muzyka	307
1. O sztuce ludowej Ostrówka	307
2. Rzeźba pełna	309
3. Ceramika	310

Rozdział szósty. Metalurgia żelazna	146
1. Hutnictwo	146
2. Przeróbka stali miękkiej i twardej	150
3. Różnorodne specjalizacje	160
Rozdział siódmy. Obróbka drewna, kory i łyka	165
1. Gatunki drewna	165
2. Narzędzia	169
3. Ciesielstwo	173
4. Bednarstwo i tokarstwo	174
5. Wyrób wozów i sań	180
6. Stolarstwo	182
7. Plecionkarstwo, powroźnictwo oraz obróbka kory	183
Rozdział ósmy. Przędzalnictwo i tkactwo	189
1. Wełna i włókno roślinne	189
2. Wyrób przędzy	192
3. Tkactwo	197
4. Pasiaki i kobierce	206
Rozdział dziewiąty. Pożywienie	217
1. Produkty rolne	217
2. Ogrodnictwo, sadownictwo, zbieractwo	222
3. Pożywienie mięsne	226
4. Uzupełnienia jadłospisu	235
Rozdział dziesiąty. Handel, transport i komunikacja	238
1. Sposób i środki wymiany handlowej	238
2. Przedmiot wymiany miejscowej i dalekosiężnej	246
3. Środki transportu i komunikacji	257
Rozdział jedenasty. Higiena, odzież, sprzęty	261
1. Czystość miasta	261
2. Stroje	265
3. Wnętrze domu	274
Rozdział dwunasty. Kultura, wiedza, wierzenia	280
1. O źródłach	280
2. Geneza kultury miasta	282
3. Wiedza handlarzy i rzemieślników	284
4. Ślady wierzeń irracjonalnych	288
5. „Katalog magii” Rudolfa z Rud Raciborskich	301
Rozdział trzynasty. Sztuka i muzyka	307
1. O sztuce ludowej Ostrówka	307
2. Rzeźba pełna	309
3. Ceramika	310

4. Rytownictwo w drewnie	315
5. Malarstwo, farbiarstwo i sztuka tkacka	320
6. Trzewiki skórzane	324
7. Metale i szkło	332
8. Importy a zdobnictwo miejscowe	334
9. Instrumenty muzyczne	335
 Zakończenie	 337
Przypisy	342
Bibliografia	354
Spis autorów fotografii i rysunków	360